

"EDINOST"
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdajah ob torekah, četrtekah in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za tri mesece . . . 3.00, izven Avstrije f. 1.40; za pol leta . . . 5.00; za leto . . . 10.00; za vsa leta . . . 16.00. Na naročbe brez priložne naročilnice se ne jemlje ozir. Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nč., izven Trsta po 3 nč. Sobotno večerno izdanje v Trstu 4 nč., izven Trsta 5 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se računajo po tarifi v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnica in javnozahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: alica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacijo in oglašje sprejema upraviteljsko uradno Molino piccolo št. 3, II. nadst. Odpri reklamacije so proste poštnine.

V edinosti je moč!

V pouk.

II.

Državni poslanec Pattai (krščanski socialist) je utemeljeval svoj nujni predlog, naj bi vlada povedala, zakaj ni dra. Luegra priporočila kroni v potrjenje županom dunajskim:

Zasledil sem v besedah g. ministerskega predsednika neko protislovje. Z jedne strani je sam ugodil predlogu s tem, da je sam nekaj povedal, kar moramo imenovati nekako utemeljevanje njegovega koraka, in vendar zahteva v zaključku, naj se nujnost predloga odkloni. (Prav res!) To, da se gospod ministerski predsednik ni mogel izogniti odgovarjanju, je vendar najboljši dokaz za nujnost. Prvi razlog za nujnost predloga je v velikanskem razburjenju, ki je izvala ta naredba ne le med prebivalstvom dunajskim, ampak tudi daleč zunaj v pokrajinah. (Odobranje.) Znana je okolnost, da oni večer, ko se je razglasil ta sklep, je bilo pripravljeno vojaštvo z ostrimi patronami. Resnica je nadalje, da brzojavni uradi potem, ko je bila stvar že razglašena oficijelno, niti niso hoteli vsprejemati brzojavk, koje naj bi bile vest prijaviteljske pokrajinam. Po takem slavna vlada niti ni dvomila o „popularnosti“ svoje naredbe. (Živahna veselost.) Kar se pa dostaje vprašanja, da-li je vlada dolžna, da prijavi ali ne prijavi vzroke svojemu koraku, pravo za pravo ne bi mi trebalo niti odgovarjati na isto, ko se je vendar že poskušilo navesti vzrokov. Ob vprašanju samem pa se moram držati stališča: tudi potrjenje kaknega zakona je stvar suverene določbe krone, koji poslednji ne treba navajati vzrokov za svoj sklep. Vzlic temu je vlada odgovorna, da nam prijavi vzroke (Tako je!), ki so jo primorali, da je priporočila ali ne. Ako bi pa v tem hoteli iskati razlike, da gre danes le za čin eksekutive, se pa morem sklicevati na neštivilne prejudicije. Da, vse pravo do interpelovanja in pravo zbornice, da kontroluje, bi odpadlo, ako bi ne smeli zahtevati tega. Res je, da je v občinskem redu dunajskem obsežna določba, da ima krona pravico odreči potrjenje župana. Na drugi strani pa je tudi resnično, da je samouprava naše občine z jamčena ustavnim načinom in da je temu paragrafu le ta namen, da se je posluževati te pravice le pri tehtnih razlogih. Take tehtne vzroke pa bi morala vlada navesti, kajti ne zato je kdo odgovorni minister, da bi dajal kroni neodgovorne nasvete. (Burno, trajno odobravanje in ploskanje v zbornici in na galeriji.)

Predsednik: Ker sem dobro čul odobravanje na galeriji, izjavljam odločno, da dam, ako bi se to ponovilo, izprazniti oni del galerije, ki bi motil mir.

Posl. Pattai je nadaljeval: Ono, kar smo čuli danes, kakor tudi ono, kar je bilo čitati v oficijoznih in poloficijoznih novinah,

pa je tako, da ne znači nikakega utemeljenja. Po naši sodbi vendar ne zadošča, da bi se možu, ki je brez vse graje in kojega veliko nadarjenost ne more nikdo zanikati, možu, ki je bil izvoljen županom po dveh tretjinah glasov občinskih svetnikov in po štirih petinah vseh volilcev, zapirala pot do županskega stola, kamor ga je napotila velika večina volilcev že pri drugi volitvi, le iz tega vzroka, „ker se ga smatra neprimernim“, koja izjava se označuje ob jednem kot „diskretna“. To je vendar jasno: na vsakega, ki ima oči, da vidi, je moralo napraviti utis, da je tu v resnici šlo za vse kaj drugega. In to drugo je ozir na Ogersko, priganjano po Židih. (Viharna pohvala.) Viseča ravan, na kojoj so stopili izven te državne polovice po neprestanem popuščanju nasproti tem življenju, upliva sedaj tudi sem čez v našo državno polovico. (Tako je!) Se svojim nujnim predlogom hočemo dati vladi zopet priliko, da po odkritem pripoznanju, da je res tako, nastopi pot do poboljšanja. (Viharna veselost.) Obljubi naj nam, da vsaj v prihodnje ne bodo veljali taki oziri, da v Avstriji ostanemo v prihodnje popolnoma svobodni nasproti takim uplivom. Ako pa nam tega ne obljubi, ampak bi hotela tajiti stvari, ki so jasne kot dan vsakomur, ki ima odprte oči, potem pa bōdi njena stvar, da obrne svojo močno roko proti najzvestejšim podaničkom, mesto da bi jo upotrebila v varstvo istih proti takim uplivom, ki se kažejo pogubne za državo in prestol. Pri tem pa je še posebej poštovati okolnost, da po takem postopanju, nasprotujočem jasno in lojalno izrečenim željam na mnoge strani itak že trpečega prebivalstva, ki je mislilo dosedaj zvesto in dinastiško, bi ta čutila lahko trpela škodo, dočim bi se ljudstvo ravno po potrjenju toli priljubljenega voditelja sklopilo s prestolom s podvojeno zvezo ljubezni, ljubezni soplemenega in od vseh časov v veselju in žalosti z dinastijo združenega prebivalstva, koje je pač izdatneje na tehtnici nego pa mimoidoče veselje ptujih in priseljenih življev, kojim jedinim na korist se je storil ta korak. Mi pa se ne damo oplasiti, kajti možje smo, nikdo od nas se ne preživlja od politike, ampak mi živimo le za svoja načela. Še pride čas, ko nam bosta hvaležna domovina in krona sama, da smo vzlic vsem nevspešnostim možko varovali, kar spoznavamo kot svojo patrijotičko dolžnost in v čemer se ne damo ovirati ni po inozemstvu, ni po Vas (obrnjen proti levici), ker ste bili tu vsikdar postrežni izvrševatelji židovskih koristi — če se tudi trudite pri tem, kolikor morete, toda zastoj, ako Bog da. Prosim, da vsprejmete nujnost mojega predloga in predlagam, da se o tem glasuje po imenih. (Viharna pohvala in ploskanje.) Mladočeški posl. dr. Engel je izjavil: Vse bismo naše stranke nam nalaga dolžnost, da storimo vse, da se uniči čisto

nastopajoča želja po omejevanju in kratenju besede. Način, po katerem je pri nas urejeno pravo do interpelacije, je tudi vzrok, da nastopamo pot nujnih predlogov ter opravičuje, da se ne moremo pikakor izreči proti nujnosti katerega koli predloga. Govori se o prerogativah (predpravicah) krone; po mojem menenju ne velja to. Pravice krone so jasno povedane v državnih temeljnih zakonih, in nikjer ni najti odstavka, da spada k predpravicam krone potrjenje župana dunajskega, potrjenje kaknega okrajnega načelnika ali predsednika oddelku deželnega kulturnega sveta. To so izvršilne klavzule deželnih zakonov, vlada je torej odgovorna za vse te čine.

To je stališče, katero smo zavzemali vsikdar in je zavzemamo tudi ob tem vprašanju. Le obžalovati moramo najiskreneje, ako se ob takih vprašanjih, že z nekakim agitatoriškim namenom za bodoče volitve, stranke ali tudi državniški skrivajo za posvečeno Veličanstvo krone.

Kaj pomenja ponosna beseda o občinski avtonomiji, ako jo možno, da se po nazoru, in kakor menimo, niti soglasnem nazoru vlade, more onemogočiti, da dvotretjinska večina prebivalstva ne more izvoliti svojim županom tistega, do katerega goji neomejeno zaupanje. Pomislite, kolika masa volilcev stoji za to dvotretjinsko večino. (Živahna pohvala.) Vse to naj se zgodi, ne da bi povedali vzroke? Pri nas pač ne uživamo svobodo v toliki meri, da bi mogli mirno gledati, ali celó sodelovati, da se vzkrati še ta ostanek. Žal mi je in obžalujem najiskreneje, da se je pri ministerski klopi govorilo tako, kakor smo ravno čuli.

Ministerski predsednik pravi: To je napad na čast države, ako se podtika vladi, da je dala od kakorsibodi vplivati na-se. Podtikanje pa, da se tu v javni seji postopa s členom zbornice tako, da se mu odrekajo gotova svojstva, pripadajoča vendar, tako bi rekel, k moralni sestavi vsake osebe, ali tako podtikanje ni napad?

Ministerski predsednik je rekel, da se ni umaknil pritisku one državne polovice. Jaz mu ne odrekam nobenega moralnega svojstva, najmanje pa resnicoljublja. S tem pa ni odpravil iz sveta, kar se je v resnici dogodilo, da so celó oficijozne novine v oni polovici države najodločnejše nastopile proti potrjenju dra. Luegra, da so se predznile celó tako daleč, da so hotele naravnost uničiti pravico krone do odločevanja — če že hočemo govoriti o taki pravici — jaz bi rekel še več, toda ostanem pri tem. Za nas vsa stvar ni strankarsko vprašanje; in če bi bilo to vprašanje koristi naše stranke, ne bi glasovali drugače, kakor storimo danes, kajti smatramo za svojo dolžnost, izogibati

se ob vprašanjih, ki se tičejo svobode, vsemu, da ne bi stopila v ospredje stvar, koja bi bilo morda, iz same dobrohotnosti do gotovih strank, možno tolmačiti kot ceno za bodoče postopanje. Mi bodemo glasovali za nujnost predloga.

Politiške vesti.

V Trstu, dne 12. novembra 1895.

Državni zbor. (Poslanska zbornica.) V večerajnji seji je bilo govorjenje o polomu, ki je minole sobote provzročil toliko škodo na dunajski borzi. Posl. Gessmann in tovariši so interpelovali vlado, zahtevajoči, naj ista odredi potrebno v varstvo poštene kupčije in proti roparskemu nastopanju velike finance. V istem smislu je stavil posl. Gross svoj nujni predlog. Poslednji je rekel, da danes ni govoriti o tem, kdo je kriv, ampak poizvedovati je treba o vzrokih takim katastrofom na borzi. Posl. Gessmann pa je vsled teh izjavljanj poslanca Grossa očital levici, da bi hotela prijeti le borzne pisarne, ne pa visoke finance in banke. Poizvedovanja in preiskovanja ne hasnejo nič, ampak nastopiti je treba energično.

Finančni minister pl. Bilinski je menil, da zadnjemu polomu je bilo nekoliko krivo nevspešno vnanje položenje, potem pa tudi dejstvo, da spekulante tudi najnižje sloje zavajajo v igro na borzi. Minister naznanja, da skoro izidejo administrativne naredbe proti škodi, ki jo provzročajo menjačnice izven borze. Posl. Hauck pravi, da je bil zadnji polom pripravljen že dolgo časa sam. Govornik želi, da se uvede borzni davek in državno nadzorstvo na borzi. — Posl. Lueger je menil, da je finančni minister preugodno sodil o borzi. Banke so veliki roparji, ne pa menjačnice. Borza je strupena rastlina, koje naj se izogiblje ljudstvo. Pri glasovanju se je vsprejela nujnost obeh predlogov; po dotični razpravi pa se je vsprejel le Grossov predlog, Gessmannov pa odklonil.

Zatem je zahrumelo v drugič v zbornici radi afere Luegrove. Posl. Steiner in tovariši so predlagali namreč nujno, zakaj so se zaustavile brzojavke o nepotrjenju dra. Luegra in zakaj so bili konsignirani vojaštvo in redarji. Ministerski predsednik je rekel, da vlada vsega tega ni odredila. Če se je morda pomnožilo število redarjev v koji stražnici, spada to v kompetenco policijskega predsednika. Posl. Steiner je napal vlado jako ostro, da konsignacija vojakov ni bilo plemenitaško dejanje, ampak nesramno strahopetstvo. Radi tega vsklika je pozval predsednik govornika na red ter mu odvzel besedo. Nujnost predloga Steinerjevega se je odklonila. Na to se je dvignil divni naš „slovenski“ zastopnik Hohenwart, da pove, kako nestrpno želi onega trenutka, ko se še bolj pristrže svoboda govora. Mož bi hotel, da se pre-

Takrat sem spolnil svoje devetnajsto leto. Vas in dom sta mi bila zoprna. Ker tedaj sinov jedincev niso jemali v vojake, sklenil sem, da pojdem prostovoljno. Svoj bodoči sklep bi bil tudi izvršil, a ravno takrat je prišlo vojaštvo v vas in to je bilo za-me dobra šola. Najpred so gonili ubožce preko gor in dolov, potem pa so jih še zbrali pred carkvijo k ekserciranju. Nekega slabiča so trpinčili, da se mi je smilil v dno duše; revež pa je molčal, dasi so mu solze silile v oči. Zapovedalo se je, da merijo, njegovi roki pa sta bili prešibki in puška mu je vhalala vedno nižje k tlom.

„Krojač! Naravnost puško!“ — Korporal je planil k njemu ter ga je butil s kopitom (puške) na prsi, da so zagrmele.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Vaziljeva ljubav.

Novela, spisal Václav Novák.

II.

(Dalje.)

Govoril je z nekim glasom, ki mi je pretresel srcé v životu ter gledal, — Bog, nikdar ne pozabim tistega pogleda. Zdelo se mi je, da me roti, poslavljaje se od sveta: „Vsmili se, pomagaj!“

„Tu imaš“, sem mu rekel, ter mu podal svoj kožuh. Jaz sem zdrav, hvala Bogu. Zavijem te in spravim domov.“

Tako se je tudi zgodilo.

Peljal sem ga k Luci, zakaj njegov dom je bil na drugem koncu vasi.

Ko so ga spravili v postelj ter sem hotel

zapustiti hišo, pridržala me je Luca. Oči so se ji topile v solzah.

„Vazil, hvala ti! Ti si mož. Dokler živim, spominjala se bom.“

Jedva je govorila. Krepko mi je stisnila roko, naslonila mi glavo na moje rame ter jokala, da so ji tekle solze preko mojega rokava.

Hitel sem domov. Stiskalo mi je prsi; a lep, blažen čut me je objel, kakoršen še nikdar, odkar sem ljubil Luco.

III.

Mesec pozneje se je zopet vlačil Marko po vasi. Še bolj je oslabil, kot po svoji prvi bolezni. Obleka je visela na njem kot na palici, uhlja sta mu stala daleč proč in pod očmi so mu štrlele kosti.

Umiril sem se. Saj tolike bolesti nisem čutil več, kot pred. Dan na dan sem pre-

mišljal, kakó je plakala Luca na mojih rokah ter vzdihal. Zdelo se mi je, da bo pozneje Luca vendar-le moja. Njene oči, njena nemirnost so mi, tako sem si domišljal, govorile: „Tvoja bom“. Marko se je držal le s težka pokonci, zakaj kašelj mu je branil; jaz pa sem mislil, da se niti ne poročita.

Okoli sv. Jurja pa sem moral doživeti novo muko, — zakaj takrat ju je oklical ranjik župnik in mesec pozneje sem blodil dva dni po gozdu — ob času njune poroke.

Počasi sem se udal svoji usodi. V delu sem našel najpred pozabo. Nasi delavci so sekali v gozdu in jaz z njimi. Delal sem za dva. Še danes bi se skušal z marsikom, a da ste me videli takrat! Zardel golobrad obraz, široke prsi in pleča, roke kot kovaška kladiva in noge — ki bi osramotile zajca.

meni poslovni red v tem smislu, da se predsedniku odmerijo še večje pravice nasproti poslancem. To je zelo nevarno početje in konservativci naj bi dobro premislili, predno takim nakanam pritiskajo svoj pečat. Posl. Steiner je morda res — kar se dogaja v vročih razpravah tudi od strani celó mirnih govornikov — poskočil malo čez ojnico, toda nevarno bi bilo omejevali svobodo govora sploh, le zato, ker je ta ali oni poslanec nekoliko gorke krvi. Vse stranke, brez razločka strankarskega stališča, naj bi pomislile, da je svet okrogel in da se ost take razsežne cenzure obrne danes lahko proti tej, jutri proti drugi stranki, in to tudi ob takih prilikah, ko bi bilo krvavo potrebno govoriti. Prevelika moč v rokah predsednika ali pa večine je nevarna zlasti zato, ker vemo, da ne v naši ne v nobeni drugi zbornici ne sede sama vzvišena in idealno pravična bitja ampak ljudje, čisto navadni ljudje in strankarji z vsemi slabostmi in strastmi. V imenu svobode in v imenu parlamentarnega načela obžalujemo, da ravno zastopnik slovenskega naroda toli hrepeni po — torbi za poslance.

Predlog posl. Hohenwarta, da je ukor, ki ga je dobil posl. Steiner, zabeležiti v zapisnik, je bil seveda vsprejet.

Potrjen zakon. Tržaško namestništvo prijavilo je deželnemu zboru tržaškemu, da je Nj. Vel. cesar potrdil zakon o lovu, katerega je bil sklenil isti deželni zbor v poslednjem svojem zasedanju.

Komunikacijsko ministerstvo. Kakor znano, bavijo se pri nas že dolgo z nakano, da bi se od trgovinskega ministerstva odcepila uprava javnih občil in da bi se zasnovalo posebno ministerstvo za komunikacije. Ta nakana se baje izvrši v mesecu marcu prihodnjega leta.

Afera Luegrova v posl. zbornici ogerski. Dobro so vso stvar uredili. Vlada ogerska si je naročila — o tem smo uverjeni — interpelacijo, da-li je res, da se je utikala v vprašanje potrjenja dra. Luegra županom danajskim. Znani srdlitež in peteršiljček na vsaki juhi, posl. Pazmandy, je seveda točno interpeloval in včeraj je zadržal baron Banffy — seveda resno kolikor je revež mogel —, da to vprašanje ni niti najmanjše zanimalo ogersko vlado!!! Ta pa zna! Le to bi radi vedeli, koliko resnih obrazov je bilo v zbornici, ko je g. baron govoril toli — pogumno.

Izgredi o pogrebu Čížkovem. Kore-spondenčni zavod javlja včerajšnjega dne iz Prage: O pogrebu samomorilca Čížka, te dni pomiloščenega člana omladine, došlo je do izgrediv. Prihitevše policijske stražarje pozdravilo je ljudstvo s kamenjem. Zaprli so štiri izgredivke. (Čížek je bil oni član omladine, kateri je o znani razpravi proti omladini ovadil sodišču namen in smer te „tajne zveze“. Kakor smo že omenili v našem listu, ni ga hotel vsled tega nihče več v delo in Čížek se je ustrelil, da se izogne bēdi. Op. Uredn.)

Homatije na Vstoku. V Hauranu (v Siriji) uprlo se je pleme Druzov. 12.000 mož dvignilo se je proti mohamedancem. Dosedaj so požgali že dve vasi. Turška vlada je že odposlala svojo vojsko, da uduši ustajo. (Druzi bivajo ob Libanonu in govore arabski. Vera jim je neka mešanica krščanskih, židovskih in turških nauk. Op. ured.)

Iz Bolgarske. Včeraj je princ Ferdinand vsprejel odposlanstvo sobranja, ki mu je izročilo adresno. Knez je obljubil odposlanstvu, da bode princ Boris prekrščen po pravoslav-nem obredu.

Italija v Afriki. Italijanskemu ministertvu dela afričanska naselbina veliko skrbi. G. Crispi potrebuje zopet 12 milijonov za svojo kolonialno politiko; drugi ministri pa menijo, da kjer ni, bi ne mogla vzeti niti gospa Lina.

Različne vesti.

Slabo jo je pogodil! Kakor smo omenili že zadnjič v našem listu, branijo se izvestni tržaški „liberalci“ z vsemi štirimi* proti podržavljanju tržaškega občinskega gimnazija. Današnji „Il Piccolo“ hotel je po vsej sili dokazati, da mladež občinskega gimnazija ne uganja „politike“. Toda, slabo jo je pogodil! Tu navaja omenjeni list, da to ni politika, ako nabirajo dijaki za družbo „Lega nazio-

nale“ A pri tem nam je vrli „Picc.“ povedal že itak znano resnico, da je „Lega nazionale“ popolnoma in povsem isto za Italijane, kar je „Sulferain“ za Nemce. Mi vsi, in menda tudi še kdo drugi, pa jako dobro poznamo svrhu „šolske družbe“ „Sulferain“. Po našem mnenju uganjanje laški dijaki politiko s tem, da se potegujejo za tajne — toda kljub temu očitne — namene družbe „Lega nazionale“, a popolnoma odkrita je ta „politika“ v dejstvu, da dijaki občinskega gimnazija tržaškega nabirajo svoje darove za družbo „Lega“ izključno v italijanskih lirah! To neovržno dejstvo smo že večkrat naglasili v našem listu. In v tej okolščini mora vsak razsoden človek spoznati namen — politične demonstracije. Nadalje se isti vrli „Picc.“ sklicuje na to, da tudi Dantejev kip, ki so ga kupili in postavili dijaki v veži občinskega gimnazija, ni nikakoršno politično dejanje, kajti, ako bi bilo res tako, preprečile bi bile oblasti postavljenje kipa (Hinavci!). Konečno navaja isti „Picc.“, da so bili razni dijaki gimnazijev Gališke, Moravske in Dalmacije zaprti celó radi velezdajstva, kar pa se — revše! — ni še pripetilo z dijaki tržaškega občinskega gimnazija. Pri tem izvajanju pozabil pa je vrli „Il Piccolo“ povedati, da so bili v Trstu kaznovani radi velezdajstva, odnosno radi žaljenja Nj. Veličanstva še celó — otroci iz šolskih klopij. Slabo si je pogodil, dragi „Piccolo“.

Iredentovska železnica pod tem naslovom piše praška „Politik“: Novolizvoljeni poslanec princ Hohenlohe se je požuril, da spolni nade, ki so jih stavili vanj primorski iredentovci. Ker je naraven nasprotnik železnice čez Prudel, toli potrebne za Trst in Primosko, jim pa ponuja najbližjo železniško zvezo med Trstom in — Benetkami, in častniški trabanti novega poslanca razglašajo, da se je energičnemu nastopanju istega v Rimu posrečilo doseči ugodno zvezo.

Stroček za vodo, koje še nimamo. Vprašanje o novem tržaškem vodovodu vleče se že par let liki brezkončna nit po razpravah našega mestnega sveta in — po občinskih računih. Ali je napeljati Reko, ali Bistrice v Trst, to vprašanje pogoltnilo je že mnogo denarja. Imamo cel kup „dragocenih“ načrtov, celó inženirji onkraj jadranskega morja pobrigali so se za nov tržaški vodovod — na papirju! — toda vode je še ni. Imamo sicer občinski odsek za preskrbovanje vode, toda v tem, ko dotični gospodje „študirajo“ vprašanje o novem vodovodu, mora občinstvo goltati kalužo iz nabrežinskega vodovoda. Kljub temu stanju novega vodovoda, katerega mi izvestno ne doživimo, pa mora občina tržaška drago plačevati različno osobe, ki „študira“ — vodovod prihodnosti. Onim osebam, ki „merijo“ vodo Reke in Bistrice morali so te dni izplačati 250 glđ. Reka in Bistrica pa kljub temu ne marati kreniti v Trst.

Poziv k navačenju Mestni magistrat tržaški pozivlja 26 mladeničev, rojenih 1859. leta, kateri pa se še niso stavili k navačenju, da se naj v najkrajši dobi prijavijo pri mestnem magistratu. Ako tega ne storé, postopale bodo oblasti proti njim po določbah zakonov, veljavnih za vojaške begune!

Porotne razprave v Trstu. V prihodnjem zasedanju porotnega sodišča tržaškega pridejo nadalje še na vrsto: dne 21. t. m. Ana Žuljan zaradi umora (Žuljan je letos po letu pri sv. Jožefu vrgla v vodnjak svojo 14mesečno hčerko); dne 22. Josip Pascual zaradi nesramnega nasilstva, dne 23. pa Friderik Mosetti (Možetič), obtožen goljufije.

Podeljena služba. Predsednik prizivnega sodišča na Primorskem podelil je službo oficijala pri istem sodišču dosedanjemu kancelistu pri deželnem sodišču v Trstu, Ivanu Zormanu.

Pomiloščenje. Njegovo Veličanstvo je pomiloštilo urednika klerikalnemu listu ogerskemu, „Magyar Allamu“, Emila Semneca, ki je bil obsojen na 8 mesecev ječe. V zaporu je bil Semnec le 1 mesec in 17 dni. 38 denarjev je bilo uložilo prošnjo do cesarja za pomiloščenje Semneca.

Kužne bolezni v Trstu. V tednu od 2. do 9. t. m. bilo je v tržaški občini prijavljenih 36 slučajev dávice (prejšnji teden bilo je prijavljenih 47 sl.), 9 slučajev škrlatice, 8 sl. ošpic, 1 sl. kôz in 1 sl. legárja. Umrlo je 7 otrok za za davico in 2 za škrlatice.

Tržaška posejilnica in hranilnica, registrovana združba z omejenim poroštvom, imela je prometa do sedaj glđ. 305.289.26; lanske leto v tem času pa glđ. 184.075.66, toraj leto več glđ. 121.213.66.

I to je „šport“! Iz Siona v Švici poročajo o neki stvari, katera prav jasno razsvetljuje čudno zasukane nazore nekaterih oseb o takozvanem „športu“. Prismojeno „stavo“ Grandina, onega „pešca“, ki jo maha sedaj iz Pariza v Jeruzalem, v spremstvu tržaškega „Furlana“, to stavo Grandina, katerega so nekaterniki v Trstu občudovali kot nekako višje bitje, nadkriljuje v „originalnosti“ nova stava zakonskih (moža in žene) Gallais. Mi se s to — neumnostjo izvestno ne bi bavili v našem listu, ako nas ne bi vezala na to častniška dolžnost, kajti omenjena čudaka Gallais dospeta v kratkem na svojem potu okolo sveta tudi v Trst. Zatorej povemo tu, kakšna je ta „stava“ in zajedno izrazimo svoje mnenje, da bi bilo menda bolje, ako bi sedeli gojitelji takega „športa“ pod ključem, v norišnici. Evo „stave“: Zakonska Gallais (mož in žena) stavila sta — seveda z drugimi še večimi norci — da prepotujeta tekom dveh let okolo zemlje — v samokolnici (!) In sicer je „izgovorjeno“, da mora sedaj žena voziti v samokolnici sedečega moža, sedaj mož v samokolnici sedečo ženo. Gre za dve stavi. Prva stava je za 10.000 frankov druga za 15.000 frankov. Zakonska Gallais napotila sta se dne 6. t. m. iz Pariza „okolo sveta“. Spremlja ju peš neki Ferdinand Som, brat gospe Gallais. Pot gré iz Pariza preko Švice v Trst, od tu v Belgrad, Carigrad, preko Perzije, Indije, Kitajske do Kantona. Od tam preko Tihega oceana (Pa menda ne v „šajtergi“? Stavec.) v S. Francisco, preko Meksike, Panama, Buenos Ayres, potem preko atlantskega oceana (na parniku) do Havra in od tam po samokolnici v Pariz. Je-li so ti ljudje pri pravi pameti?

Menadna smrt. Minolo nedeljo ulila se je 67letnemu mizarju Josipu Starcu, službojočemu pri Lloydovem arzenalu in stanujočemu v ulici Salita al Promontorio št. 9, kri v istem trenutku, ko je doma prisedel k obedu. Vsa pomoč bila je zamán in ko je prihitel zdravnik z zdravniške postaje, bil je Starc že mrtev.

Nesreča na parniku. 18letni Ivan Stamatopol, službojoči na parniku „Lapat“ du-brovnške parobrodne družbe, hotel se je predvčerajšnjem med vožnjo v Trst osvedočiti, da-li členi parnega stroja niso prevroči. Potipal je z levo roko člen, toda stroj mu je zgrabil roko in mu jo doslovno odtrgal! Ko je včeraj parnik „Lapat“ dospel v trž. pristanišče, pozvali so zdravnika z zdravniške postaje ponesrečenemu mladenču v pomoč. Zdravnik je našel ponesrečenega v jako slabem stanju, ker je izgubil mnogo krvi, ko mu je bil stroj izpulil roko. Ukazal ga je prepeljati v bolnišnico, kamor so pozneje prinesli v pohrano tudi roko nesrečnikovo.

Nesreča v led nepreviđenosti. Minolo nedeljo povabil je 22letni kmet Jak. Furlanič iz Manžana v Istri par prijateljev na svoj dom. Tam so mladenič pili več nego je bilo potrebno, najbolj se je napil kmet Josip Gonjač. Le-ta je jel igrati se z revolverjem, kojega je bil našel na skrini. Revolver je bil nabit, česar pa Gonjač ni znal. H krati je počil strel in kroglija je udarila Furlaniču v hrbet. Ranjenega so prepeljali v tržaško bolnišnico. Malo je nadeje, da ozdravi, kajti kroglija mu je razbila križ.

Sodnjak. Dne 19. julija t. l. nakladali so trije težaki ovčje kože iz skladišča tvrđke Matatija & Baruch v ulici Cassa di Risparmio. O tej priliki izginol je omtot, v katerem so bili uzorci, redni 39 glđ. Tvrđka je prijavila tatvino policiji in oficijal Tiz prijel je dotične tri težake. Isti so 24letni Edvard Ogrizek iz Trsta, vratar hiše št. 9 v ulici Ghega, ter težaka Ivan Vidali, 26let star, pristojen v Piran ter 29letni Anton Mevla iz Trsta. Preiskava je dokazala, da je Mevla prodal omenjene kože za 17 glđ. 20 nvč. mešetarju Leonardelliju, le-ta pa jih je prodal dvema kiznarjem, pri katerih so jih našli in jih vrnili oškodovani tvrđki. Državno pravdnistvo pridržalo si je pravo, da nastopi proti Leonardelliju zaradi sokrivnje tatvine. Obtožence spoznal je sodišče vzlic njih tajenju krivini, ter je obsodilo Ogriska in Vidalija zaradi tatvine prvega na tri, drugega na deset mesecev težke ječe. Mevlo

pa zaradi sokrivnje pri tatvini na štiri mesece težke ječe.

„Slovanski Svet“ ima v svoji 43 šte. (od dne 8. t. m.) to-le vsebino: Močna ali velika vlada? — Posojilnice z omejenim in neomejenim poroštvom. (Konec). — † Fran Celestin. — Iz I. M. Lermontova (XXVII) pesem „Časa življenja“ (v ruskem izvirniku, slovenskem prevodu in slovenskim prevodom pisanem v cirilici.) — Razgled po slovenskem svetu. — Književnost.

Najnovejše vesti.

Sredec 12. Princ Ferdinand je rekel deputaciji, ki mu je prinesla adresno, da je od prvega začetka delal za sijaj narodne cerkve. V spoštovanju do narodne vere je storil trdni sklep, da vzgoji prestolonaslednika v enakem spoštovanju do narodne vere. Kot katoliku mu je sicer težko, ali vendar pusti krstiti princa Borisa po pravoslavnem obredu, kakor hitro bodo premagane glavne ovire. Uverjen je, da se to skoro posreči po želji naroda bolgarskega. Govor prinčev je bil vsprejet velikim navdušenjem.

Kronstadt 11. Dva ruska križarja sta odplula včeraj v inozemstvo.

Carigrad 12. Ministerstvo je sklenilo nadaljevati vojaške naredbe. Varnostne naredbe v Carjegradu se pomnože. Vzdržuje se govorica, da novi veliki vezir odstopi. Čuje se o novih bojih v Erzerumu.

Trgovinske brzojavke.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Dunajska borza 12. novembra 1895

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	99.10	99.80
„ „ „ v srebru	99.10	99.70
Avstrijska renta v slatu	119.00	119.95
„ „ „ v kronah	100 —	99.65
Kreditno „koloje“	368.75	370.25
London 10 let	120.90	120.75
Napoleoni	9.61	9.58 1/2
20 mark	11.80	11.78
100 italj. lir	44.30	44.40

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.

Št. 612
Semenj za živino in kramo
 V Šentvidu na Vipavskem,
 ki se je vršil dosedaj dne 17. avgusta, preložen je na 20. novembra vsacega leta; ako pa pride ta dan nedelja ali praznik, pa na dan potem. Ze letos se ne bode nabirala nikaka semjarina, razun za napravo šotorov.
 Županstvo Šentvid na Vipavskem, dne 9. novembra 1895.
 Josip Pelicon, župan.